

Aan: Gemeentelijke kinderombudsman Rotterdam e.o.
Ter attentie van: Mevrouw Stans Goudsmit
Van: Dagelijks Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Datum: 11-01-2022
Onderwerp: Reactie op brief Kinderombudsmannen aan Tweede Kamer ten
behoefte van ronde tafel jeugdbescherming.
Ontvangen op 25 oktober 2021.

Kenmerk: 22MO00098
Behandelend ambtenaar: Joris Buningh
Contactgegevens ambtenaar: JK.Buningh1@Rotterdam.nl

Geachte mevrouw Goudsmit,

Zoals afgesproken ontvangt u bij deze ook een schriftelijke reactie op de brief die u op 25 oktober 2021 ter informatie heeft gedeeld met de gemeenten in Rijnmond waarvoor u werkt.

Aanhoudende zorgen

De brief heeft u, samen met de kinderombudsmannen van Amsterdam e.o. en Den Haag e.o., aan de leden van de commissie van Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer gestuurd. U uit uw aanhoudende zorgen over de problemen in de jeugdhulp in verband met een gesprek van de commissie over o.a. de jeugdbescherming. U blijft u zorgen maken dat nog steeds te veel kinderen te lang moeten wachten op (gespecialiseerde) jeugdhulp en nodigt ook de betrokken wethouders uit hierover in gesprek te gaan.

Gesprek

Op 23 november 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen u en de voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) Judith Bokhove en de portefeuillehouder financiën GRJR Hugo van der Wal. In dit gesprek zijn zowel de door u gesignaleerde knelpunt als oplossingen aangedragen en besproken. Hierbij is ook besproken dat de signalen die u krijgt zowel lokale sturing vragen (zoals bijvoorbeeld de PGB's) en andere signalen juist echt oplossingen op regionaal niveau vragen (zoals de wachttijden). Hieronder volgt op hoofdlijnen een reactie op deze punten. Deze kan dus per gemeente meer of minder van toepassing zijn.

Knelpunten

Lange wachttijden voor gespecialiseerde jeugdhulp

De gemeenten in Rijnmond hebben in 2021 fors extra middelen toegekend aan het wegwerken van de wachttijden en wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdhulp. Hiermee hebben aanbieders in 2021 allereerst gezorgd voor het garanderen van beschikbaarheid van hulp die met spoed ingezet moet worden.

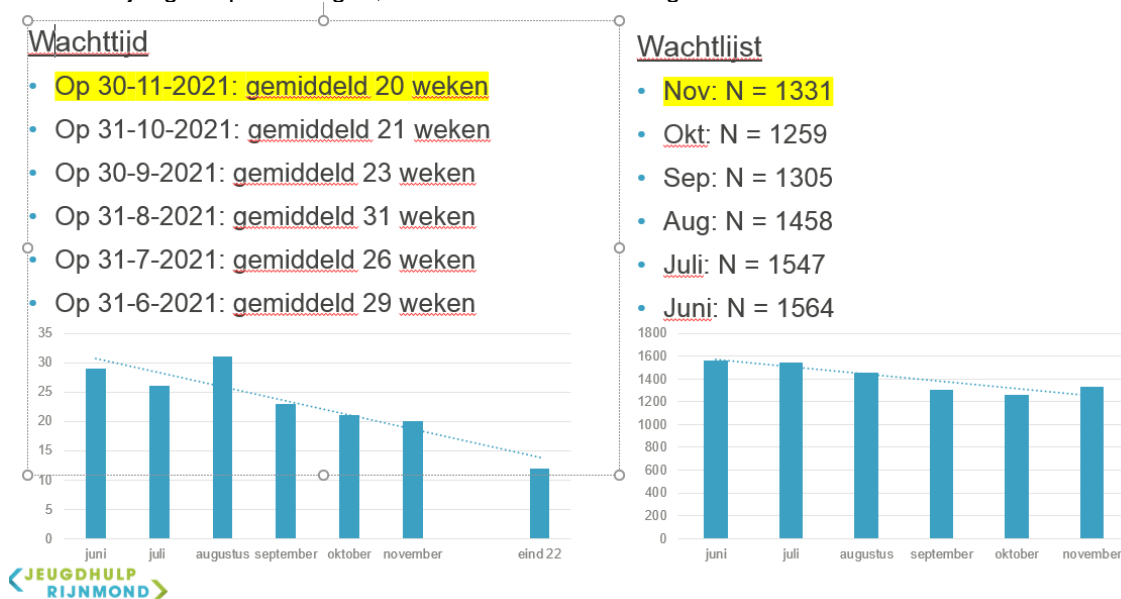
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl

De spoedpoli's zijn hiermee in capaciteit uitgebreid en het gehele jaar is deze hulp inderdaad ook geleverd. Hiernaast is er circa 17 fte extra behandelcapaciteit gerealiseerd, waarbij de ambitie is dit in 2022 verder uit te breiden. Gecertificeerde instellingen, aanbieders, jeugdhulpregio en gemeenten zijn gezamenlijk actief aan de slag met als doel dat eind 2022 alle jeugdigen binnen 3 maanden jeugdhulp ontvangen, of sneller wanneer nodig. De eerste resultaten laten een mooie daling zien in de wachttijd. De beschikbaarheid van personeel is op dit moment wel een uitdaging.

Onderstaand is de daling in gemiddelde wachttijd in de ambulante specialistische jeugdhulp weergegeven. Einddoel is dat eind 2022 (of sneller wanneer mogelijk) jeugdigen binnen 3 maanden jeugdhulp ontvangen, of sneller wanneer nodig.

Overbruggingshulp

Wij herkennen het knelpunt rondom overbruggingshulp. Onder druk van de wachttijden leveren de jeugdhulpaanbieders onvoldoende de contractueel afgesproken overbruggingszorg. Het effect hiervan op wijkteams is dat het wijkteam de wijkteamhulp – als specialistische jeugdhulp nodig is - niet tijdig kan afsluiten en snel kan overdragen aan de jeugdhulpaanbieder. Hiervoor zijn lokaal verschillende initiatieven. Zo zijn in Rotterdam de extra middelen die vanuit VWS beschikbaar zijn gesteld voor het wegwerken van de wachttijden, ingezet om een aantal maatregelen te treffen. Deze maatregelen zijn onder meer uitbreiding van de capaciteit voor de wijkteams om hulp te leveren en casusregie te voeren. En extra inzet in praktijkondersteuning voor Jeugd en Gezinshulp voor de huisartsen in Rotterdam, zodat kinderen niet naar het wijkteam om vervolghulp worden verwezen. Tot slot is er ook een extra inkoop georganiseerd voor lokale hulp rond psychosociale hulpverlening aan gezinnen. Met deze maatregelen is het de verwachting dat de druk op het stelsel verlaagt, zodat er sneller passende hulp is. U vroeg in ons gesprek nadrukkelijk aandacht voor het beter informeren en tijdig op de hoogte houden van de gezinnen over de duur van de wachttijd en het perspectief wanneer er hulp beschikbaar is. Verbetering van de informatie op de website en afspraken met de casusregisseur hierover nemen wij mee als actiepunten.

Jeugdbescherming

Wij zien in onze regio dat ook bij de jeugdbeschermingsorganisaties de personeelsmarktwerking een rol speelt. De werkdruk bij de jeugdbeschermer is ook door de inspectie benoemd in haar rapportage juni 2021. Door de lange wachtlijsten/wachttijden in de regio kan de jeugdbeschermer de door hen noodzakelijk geachte dienstverlening niet bijtijds inzetten. Met behulp van de Doorbraakaanpak voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel sturen we op het doel dat elk kind met een maatregel tijdig en passend hulp ontvangt. Onderdeel van deze Doorbraakaanpak is de doorzettingkracht voor zorgbemiddelingstafels.

Waarheidsvinding

Vanuit de media en uit een aantal gepubliceerde onderzoeken komt het beeld naar voren van een gebrek aan waarheidsvinding waardoor meningen als waarheden in dossiers van hun kinderen terecht komen en hen in de hele jeugdhulpketen blijven achtervolgen. Op basis van individuele casuïstiek zal dit ook in onze regio voorkomen. De wijze waarop de GI's hun processen hebben ingericht waarbij ook een gedragsdeskundige en anderen met een jeugdbeschermer meekijken in hoe zaken in een dossier zijn opgenomen is een van de kwaliteitseisen waaraan een GI moet voldoen. Dit geldt ook voor de afhandeling van klachten of het proces van aanpassingen van dossiers. De GI's worden periodiek getoetst door een onafhankelijk instituut in het behalen van deze kwaliteitseisen.

In de praktijk zal er altijd sprake zijn van frictie tussen wat een ouder /jongere wil en wat een jeugdbeschermer kan/doet. Daarom worden door de GI's bovengenoemde procedures actief aangeboden en gevolgd. Bij de betrokken ambtenaar zijn geen signalen bekend dat in onze regio professionals zich uitspreken dat waarheidsvinding geen onderdeel van het werk van een jeugdbeschermer is.

Ondertoezichtstelling als gevolg van wachten

In principe heeft een ondertoezichtstelling te maken met de opvoedvaardigheden van de ouders en niet de problematiek van de kinderen. Wel kan opvoedklimaat door wachten worden beïnvloed. Dat is niet goed. Daarom willen we ook af van te lange wachtlijsten. Ook gaan we in de nieuwe contractperiode meer flexibel inkopen zonder budgetplafonds om ongewenst wachtenden te voorkomen.

PGB

Als gemeenten willen wij zorgen dat er geen ongelijkheid ontstaat tussen mensen die voor een PGB of voor zorg in natura kiezen. Iedereen moet snel over passende hulp kunnen beschikken. Dat is onze inzet. Dit betekent wel dat gemeenten moeten zorgen voor voldoende passend aanbod. Zoals aangegeven zijn we daar hard mee bezig, bijvoorbeeld met de aanpak wachttijden/doorbraakaanpak met aanbieders.

Ondersteuning en rechtsbescherming

Goede rechtsbescherming bij advisering over maatregelen (zoals ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing) is heel belangrijk. Bij een nieuwe inrichting van de jeugdbeschermingsketen is dit een belangrijk element. Het is belangrijk dat GI's en jeugdhulpaanbieders jeugdigen en hun ouders goed betrekken bij de kwaliteit van het werk en cliënten wijzen op klachtenprocedures.

Het AKJ (Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg) is de belangrijke organisatie om kinderen en ouders te ondersteunen bij klachten. Wij zullen uw zorgen bij zorgaanbieders en GI's onder de aandacht brengen.

Cliëntperspectief

In ons gesprek heeft u aandacht gevraagd om het cliëntperspectief nadrukkelijker in de verschillende processen bij verwijzers en casusregisseurs mee te nemen. Een gedragen beslissing is zeer belangrijk voor het succesvol zijn van de ingezette hulp. Ook dit punt adresseren wij in onze gesprekken in de regio, met wijkteams, huisartsen, GI's en zorgbemiddeling.

Wij bespraken ook de rol van een eventuele jongerenraad in de regio bij het opwerken van beleid en belangrijke beslissingen rond jeugdhulp. In de regiovisie die mei jongstleden is vastgesteld is het leren en ontwikkelen samen met jongeren en/of gezinnen een belangrijke bouwsteen. Hun perspectieven, wensen en ideeën zijn cruciaal om resultaten te kunnen boeken in de doorontwikkeling van de jeugdhulp. Om aan de slag te kunnen met deze ontwikkelopgave is er een kerngroep samengesteld. Hieraan nemen twee bestuurders (ambassadeurs) vanuit de Stuurgroep Transformatie van de regio deel, 8 ervaringsdeskundige jongeren (Young010/ ExpEx/ Jongerenraad 18-, 18+, JBRR en Howie the Harp), twee opvoeders en twee beleidsambtenaren. In de kerngroep is onder andere besproken wat deze samenwerking oplevert. Voor de jongeren is dit zingeving en ervaringen kunnen ombuigen naar inspraak en invloed op ontwikkelingen in jeugdhulp. Voor de bestuurders en de ambtenaren is dit een brede blik op wat er zich in de leefwereld van ervaringsdeskundige jongeren en hun opvoeders afspeelt. Deze kerngroep heeft als doel dat ervaringsdeskundige jongeren en/of opvoeders, jeugdhulpprofessionals, ambtenaren en bestuurders de komende vier jaar gaan samenwerken aan duurzame relaties en participatie. Aan JSO (Jeugd, Samenleving en Onderwijs) is gevraagd de huidige kerngroep tijdelijk te ondersteunen bij het onderhoud, activering en uitbreiding van dit netwerk.

Oplossingen

U reikt ook een aantal oplossingen aan. Deze sluiten goed aan bij de inhoudelijke ontwikkelingen binnen de regio. In mei van dit jaar is door alle gemeenteraden in Rijnmond een regiovisie voor de jeugdhulp vastgesteld: "Nabij en Passend". We vinden het belangrijk dat hulp en ondersteuning aansluit bij de leefwereld van gezinnen. Om dit te bereiken werken we in de regio met alle betrokkenen aan de volgende ontwikkellijnen:

- Een sterk lokaal netwerk;
- een aansluitend regionaal netwerk;
- samen leren.

Er zijn verschillende projecten gestart om bijvoorbeeld de verbinding met het onderwijs te verbeteren, expertise dichterbij huis te brengen en om jongeren en ouders, als ervaringsdeskundige, directer te betrekken bij de keuze en inzet van jeugdhulp.

Daarnaast is er ook een nieuwe, regionale inkoopronde gaande (start nieuwe contracten 1-1-2023), waarbij de regiovisie leidend is voor de inhoudelijke keuzes. U kunt hierbij denken aan de verscherpte aandacht voor het voorkomen van wachtlijsten en het verder versterken van regie in de keten, zodat we matched care (in plaats van stepped care) kunnen introduceren in Rijnmond. Dit in samenspraak met ouders en professionals in de jeugdhulp.

Onderdeel van de nieuwe inkoopronde is ook het verhelderen van de kwaliteitseisen die we stellen. Dit doen we in partnerschap met de gecontracteerde aanbieders.

Conclusie

De knelpunten die u heeft gedeeld zien wij ook. Wij hebben dan ook extra inzet en middelen vrijgemaakt om deze aan te pakken. Hierbij is het wel goed te realiseren dat wij als gemeenten niet alle touwtjes in handen hebben. Zoals ook uit het rapport SINT blijkt, ontvangen gemeenten al jaren structureel te weinig middelen voor de gestegen vraag naar jeugdhulp. Ook de arbeidsmarktproblematiek is een voorbeeld waarop wij als gemeenten beperkt invloed hebben. Desalniettemin doen wij, samen met onze partners, dagelijks ons uiterste best om elke jongere die dat nodig heeft tijdige en kwalitatief goede hulp te bieden. Uw constructieve brief en onze gesprekken met u zien wij als onderdeel van onze gezamenlijke inspanningen om het voor de kinderen in onze regio beter te maken.

Namens het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond,

Met vriendelijke groet,

J. Bokhove
Voorzitter

S. Hammer
Secretaris/Directeur